

REGISTERBLAD

Område av riksintresse för Kulturmiljö i Kalmar län.

Områdesnamn: Kalkstad - Lenstad

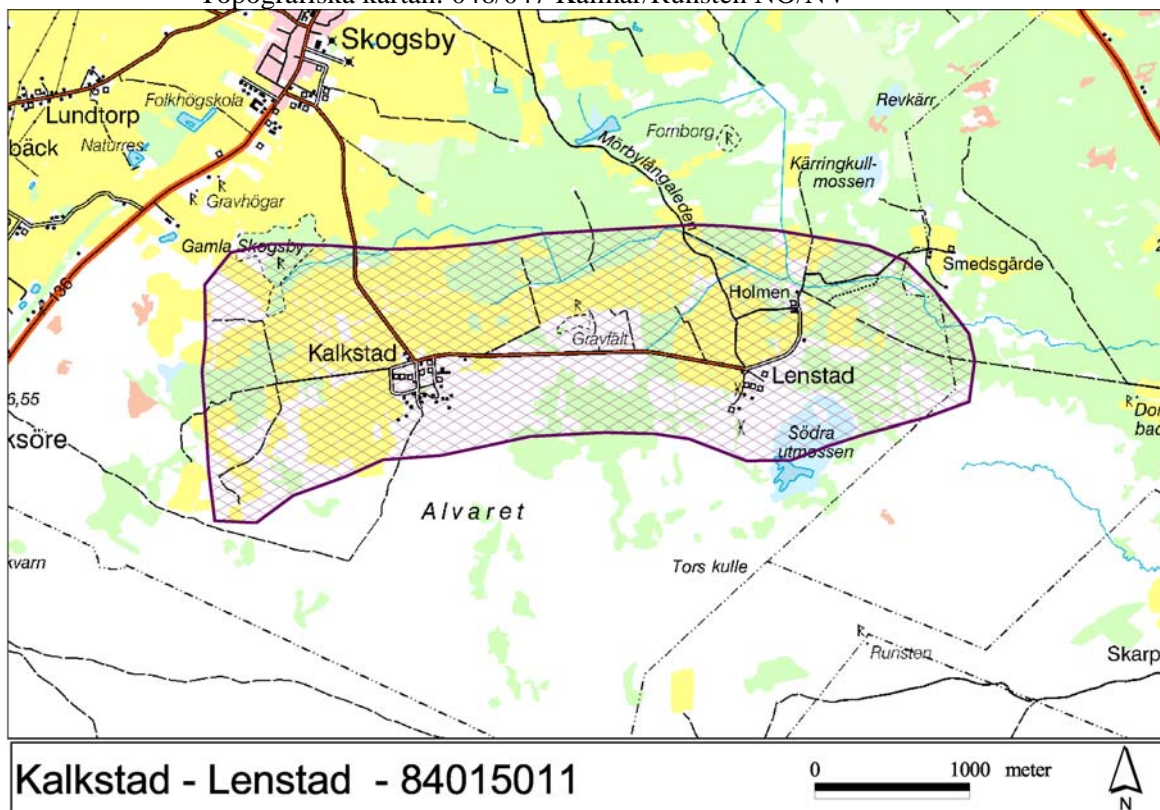
Områdeskod: 84015011

Kriterier: Fornlämningar, Bebyggelse, Odlingslandskap.

Kommun: Mörbylånga

Kartblad: Ekonomiska kartan: 046 58

Topografiska kartan: 046/047 Kalmar/Runsten NO/NV

Övriga riksintressen enligt NRL som berör området: NRL 2:6; Naturvård N 73, N 78, Friluftsliv F 12 samt NRL 3:1, 2 och 3.

Skydd

- § Lagen om kulturminnen m m. (SFS 1988:950)
- § Naturvårdslagen

Hot

- Igenväxning av landskapet.

Åtgärdsförslag

- Fornlämningsområdena vårdas.
- Eventuell ny bebyggelse anpassas till befintlig.

Områdesbeskrivning

Området ligger mellan Stora Alvaret och mittlandsskogen. Det omgivande kulturlandskapet är ålderdomligt med öppen, betad alvarmark.

I södra delen av Torslunda socken är ett större komplex av husgrunder och stensträngar. Det mest utpräglade är "Gamla Skogsby", strax söder om Kalkstad, som utan tvekan bildat en by i förhistorisk tid. Inom ett begränsat område är 19 grunder samt stensträngar bildande fällor och fägator. Stensträngssystemet begränsas i öster och väster av odlad mark. Sannolikt har stora delar av de tillhörande stensträngarna odlats bort. Spår av detta syns som oregelbundna mönster i den nuvarande regelbundna ägostrukturen. Gamla Skogsby ansluter naturgeografiskt till det av husgrunder och stensträngar relativt sammanhängande område, som från västra delarna av Norra Möckleby socken sträcker sig upp mot sydvästra delen av Köpings socken. Längre österut, intill byn Lenstad, finns ett område med omfattande stensträngar samt ett tiotal husgrunder. Intill är ett gravfält om ca 100 gravar. Troligen förhistorisk by med tillhörande gravfält.

Kalkstad är en vinklad radby med flera gårdsanläggningar och enskilda byggnader av stort intresse. Små kalkstensmursomgärdade åkrar finns närmast byn. Malmen, belägen på alvarkanten alldeles söder om byn består av flera välbevarade stugor. Stugorna ligger koncentrerade kring en öppen byallmänning som närmast fått karaktären av bytorg.

Sammanfattning

Motivering: Öppet öländskt odlingslandskap med bebyggelse och odling från förhistorisk tid till nutid.

Uttryck för riksintresset: Radbyar med bebyggelsen på gränsen mellan alvarmark i söder och gårdet i norr. Äldre vägsystem. Fornborg i inlandsläge. Husgrunder och stensträngssystem från äldre järnålder. Inslag av gravfält från järnålder.

Referenser:

- Kulturhistoriskt värdefulla bebyggelsemiljöer på landsbygden inom Mörbylånga kommun på Öland. Riksantikvarieämbetet genom Johan von Reis. Kalmar 1979.
- Fornlämningsmiljöer på Öland. Länsstyrelsen i Kalmar 1981.